

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 170. szám
1989. július 21., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGEDI LAPJA

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ara: 4,30 forint

Nyers Rezső kisiparosokkal találkozott

Az MSZMP a munkások, parasztok, értelmiségiek érdekei mellett a vállalkozók érdekeit is képviselni kívánja — mondotta Nyers Rezső, az MSZMP elnöke azon a megbeszélésen, amelyen párttag kisiparosokkal találkozott csütörtökön, az MSZMP KB székházában.

Ezzel Nyers Rezső le kívánta zárni azt a vitát, amely egy korábbi kijelentése kapcsán keletkezett. Most a legfontosabb elvi és gyakorlati kérdések tisztázására találkozott a Kiosz MSZMP-alapszervezetek szerkesztőbizottságának képviselőjével. A másfél órás megbeszélésen ismertette a kisiparosok képviselőivel a párt álláspontját a vállalkozásokkal kapcsolatban.

Kifejtette: az MSZMP számít aktív támogatásukra. Mint mondotta, a Magyar Szocialista Munkáspárt nem akar osztálypárt lenni, a néppárttá való átalakulás kezdetén tart. Ezért vállalja a különböző érdekek képviselését. A társadalmi élet demokratizálásának alapfeltétele az állampolgári jogok biztosítása. Ebből levezetődik a vállalkozás szabadsága is.

A vállalkozók párton belüli szerepével kapcsolatban Nyers Rezső azt mondta: korábbi kijelentésének megfogalmazása pontatlan volt, és ezért félreértésre adott okot. Továbbra is számítanak mindazokra a kisiparosokra, akik az alapvető szocialista értékeket magukénak tekintik. A párt olyan konkrét javaslatokat vár ettől a szektortól, amelyet be tud építeni programjába.

A téma: ismét a vízlépcső

A csehszlovák miniszterelnök
most Budapesten vitázott

Csütörtökön reggel Németh Miklós miniszterelnök meghívására baráti munkalátogatásra hazánkba érkezett: Ladislav Adamec, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányfője, akit elkísért Pavel Hrivnák, a szlovák kormány elnöke, Jaromír Johanes külügyminiszter, valamint Vlastimil Ehrenberger, Csehszlovákia budapesti nagykövete. Budapestén csatlakoztak a küldöttséghez Vladimír Lokvenec, a bős—nagymarosi vízlépcső csehszlovák kormánybiztosa.

A csehszlovák vendégeket a Ferihegyi repülőtérén Németh Miklós, Medgyessy Péter miniszterelnök-helyettes, Horn Gyula külügyminiszter és Barity Miklós, Magyarország prágai nagykövete, valamint a magyar és a csehszlovák tárgyalócsoporthoz tartozó képviselők fogadták.

Nyers Rezső, a Magyar Szocialista Munkáspárt elnöke az MSZMP KB székházában csütörtökön fogadta Ladislav Adamecet. A baráti légkörű eszmecsere a tárgyalófelek támogatják, hogy a nap során a további megbeszéléseken tekintsék át a kétoldalú kapcsolatokat több területén. A bős—nagymarosi beruházással kapcsolatban egyetértettek abban, hogy a magyar fél részéről felmerülő problémák miatt kerül sor a kérdés újravizsgálására. Mindez azonban nem lehet kedvezőtlen hatással a két ország kapcsolataira. Az együttmű-

ködés széles körű továbbfejlesztésében mindkét fél érdekelt. Hangzottak: kölcsönösen kell törekedni ki-elégítő megoldás, az eltérő álláspontok közötti kompromisszum keresésére, hiszen a két szomszédos állam vezetői egyaránt felelősséggel viseltetnek saját országuk iránt. Nézetazonosság volt abban is, hogy a helyzet megoldását nem segíti a túlzó igények és nézetek hangoztatása. A megbeszélés során érintették a két országban élő nemzetiségek helyzetét, szerepét. Hangsúlyozták: ezt a kérdéskört nem lehet alábecsülni.

Elsődleges szempontként kezelik az ökológiai kérdéseket

A Béla király úti vendégházban először a kormányfői, miniszterelnök-helyettesi, illetve külügyminiszteri megbeszélésre, majd a plenáris ülésre került sor. Ezt követően a két kormányfő tájékoztatta a magyar és a csehszlovák újságírókat a tárgyalás eredményeiről.

Németh Miklós elmondta: beható eszmecsere folytatótt Ladislav Adameccal a bős—nagymarosi beruházás kérdéseiről, a delegációk pedig — a miniszterelnök-helyettesek, a külügyminiszterek vezetésével — gazdasági, politikai kérdésekről, az együttműködés tapasztalatairól és a jövő-

vöbeni törekvésekről tárgyaltak.

A nagymarosi beruházásról szólva rámutatott, hogy a miniszterelnöki találkozót előkészítő háromnapos tudományos tanácskozáson néhány elvi kérdésben konszenzusra jutottak a tudósok, de több más nagyfontosságú problémát, így az ökológiai veszélyeket, kockázatokat, a talaj vízellátását, a vízminőség védelmét, a vízkészletek megőrzését illetően lényeges véleménykülönbségek vannak még a csehszlovák és a magyar tudósok között. A miniszterelnöki megbeszélésen megállapodtak abban, hogy a lehető legnagyobb objektí-

vitásra kell törekedni, hiszen a veszélyekben, kockázatokban a Duna két partján élő népeknek közös a felelőssége, elhárításukban közös az érdekeltisége.

Németh Miklós rámutatott: mindkét fél ismertette saját javaslatát. E javaslatokat az objektív alapokon nyugvó vizsgálati eredményeket kölcsönösen és gondosan mérlegelik a végző állásfoglalás kialakításáig. Szükség van a tudósok további tárgyalásaira is. A magyar és a csehszlovák kormányt egyaránt kötelezik a parlamentjeik döntései, ezt figyelembe kell venni mindkét félnek. A magyar Parlament elé döntésre alkalmas variációkat kívánnak előterjeszteni, és addig fontos, hogy visszafordíthatatlanságot eredményező műszaki, vagy az ökológiai veszélyek elhárítását megakadályozó lépésekre ne kerüljön sor. Október 31-ig még egyszer találkoznak a magas szintű tárgyaló delegációk, ennek formáját és időpontját később egyeztetik. Ezen a megbeszélésen ismételtén tájékoztatták majd egymást.

Ladislav Adamec kiemelte: nemcsak a magyar fél, hanem Csehszlovákia is elsődleges szempontként kezeli az ökológiai kérdéseket. Tudatában van annak, hogy az életkörnyezet bármilyen romlása a jelenlegi és a jövő generáció szempontjából elfogadhatatlan. Megerősítette: a kérdések megvitatásában — a kormányfői találkozót megelőzően — az akadémikusok, szakértők nem jutottak egyetemes álláspontra. Mivel a víz problémáitól a szociológiai és ökológiai kérdésekről van szó, a csehszlovák fél nem akarja ezeket súlyát alulértékelni.

A továbbiakban rámutatott: nem látják szükségességnek az aláírt megállapodások módosítását. Magyar—csehszlovák közös műről van szó, s az együttes erőfeszítés függvénye a mű hatékonysága.

A tárgyalásokat és rövid városnézést követően a csehszlovák tárgyalócsoporthoz tartozott Magyarországról. A Ferihegyi repülőtérén a vendégfogadók búcsúztatták a csehszlovák kormányfőt és kíséretét.

F. Cs.

DM-EXKLUZÍV

A miniszterelnök még nem válaszolt a Magyar Építőművészek Szövetségének májusi levelére. A világiállítás helyszínét nem dönthetik el városrendezők. Kifutnak az időből? Ki számít magyar származásúnak? Sikerélmény lesz, vagy „vízlépcsővé torzul” a világiállítás? Tények és kérdések, melyek a mai lapunk ötödik oldalán — Tétova kapkodás címmel — közölt interjúból valók. A DM-Exkluzív vendége Borvendég Béla, az építésszövetség elnöke.

Ki lesz az új képviselő?

Választási tudnivalók

Szombaton reggel hat órá-tól este hatig 22 ezernél kétháromszázzal több szegedi választónak kell eldöntenie, ki képviselje Algyő, Tápé, Baktó, Petőfitelep és Felsőváros népet a Parlamentben. Az 1. számú országgyűlési választókerület minden szavazásra jogosult állampolgára kapott választási értesítőt. (Mindazok, akik 18. életévüket betöltötték és az adott körzetben állandó lakosok.) Ha netán valaki kimaradt a névjegyzékből, azért még persze szavazhat. A választási elnökség minden szavazó figyelmébe ajánlja: személyazonossági igazolványt és az értesítőt vigye magával! (Természetesen a voksok csak személyesen adhatók le, 12 helyszínen, 31 szavazókörben.)

Mint arról a jelölőgyűléseken már tájékoztathattak ennek az öt városrésznek a lakói, Dobozy Levente és Raffay Ernő a két jelölt. Egyikük akkor lesz a körzeti képviselője, ha a választásra jogosultak ötven százaléka él állampolgári jogával, s a leadott érvényes szavazatok ötven százalékát pluszt egy voksot kap. (Ha történetesen nem kap ilyen többségi szavazatot egyikük sem, akkor két hét elmúltával mind a jelölőgyűléseket, mind a választást meg kell ismételni.)

A választási elnökségtől kapott információk szerint a szavazatok összeszámlálása után az eredmény holnap este 10 óra körül várható. A választásról hétfői lapunkban tudósítunk.

Nemcsak a mondatok változnak!

A „félszabad” lengyel választásoknak abban a szakaszában, amikor a LEMP jelöltjeire lehetett volna szavazni, a választópolgároknak csak a 30 százaléka adta le a voksát.

Miért juthat eszünkbe ez a tény — egy nappal a hazai időközi választások előtt? Mert nem általában az aggodalom: lehet, hogy a magyar választópolgárol: sem mennek el szavazni...

Miért támad az aggály? Egyszerűsítve: bárha több mint 40 év után (majdnem) valódi korteshadjáratok zajlottak az elmúlt hetekben, (majdnem) valódi, politikai érvek, elvek és programok ütközhetnek az ennek megfelelő hangulatú jelölőgyűléseken — ez a majdnemhelyzet számos választó passzivitását is indokolhatja. Sokakban fogalmazódik a kérdés: érdemes-e? van-e valódi tétje a szavazásnak? tényleg választunk?

Benne van természetesen a kételyben több mint négy évtizednyi lehangoló tapasztalat, benne van a mai politikai erőviszonyok tisztázatlansága, viszonylagos áttekinthetatlensége; és benne a remény: elegy bizonytalanság, amit sokan megint csak kérdésben fogalmaznak: lehet, hogy demokráciában fogunk élni?

A mostani időközi választások, ellentmondásosságuk, felemás jellegük ellenére, minden bizonyítással rendkívüli jelentőségűek — legalább egy szempontból: arra gondol-

lok, most eldől, kiben mennyi hit és cselekvő szándék van, amikor a erő maradt és lett, ki mennyire maradt és lett öntudatos állampolgár, ki mennyire képes érzékelni — az eszével, az érzelmeivel, a zsigereivel —, hogy saját sorsát alakítani képes. Mennyien vannak a jogaikat és felelősségüket „nyilvánartó” állampolgárok?

Amikor majd pontos adatokkal válaszolhatunk, 22-én este, akkor majd nyerünk némi alapot, hogy eldönthessük: a reményünk, vagy a bizonytalanságunk erősödik-e; s a fönti — demokráciában fogunk élni? — kérdőmondat megnyugtató ki-jelentő mondatná válhat. Ez valódi tétje a szombati szavazásnak!

A szegedi 1-es országgyűlési választókerület két jelöltje írásbeli felhívást juttatott el szerkesztőségünkbe, melyben a választáson való részvételre szólították föl a lakosságot, arra hivatkozva, hogy az eredménytelenség „hallatlanul nagy többletmunkát ró” a választás valamennyi közreműködőjére. Nos, természetesen lehet a választópolgárok belátására is apellálni; ám merjünk végre bizonyosak lenni afelől, hogy az ember akár egyik napról a másikra képes „viselkedni” a demokráciában, merthogy ilyen a természete. Ahogy ama 200 évvel ezelőtti francia nemzetiségű európaiak mondták: az ember szabadnak születik: — és az is marad.

S. E.

„Fölélénkítettük a város vállalkozási piacát...”

— Mi volt az összevonás célja, s az azóta eltelt másfél év miként igazolta a döntés életrevalóságát? — kérdeztük Csonka Miklós osztályvezetőt.

— Az összevonást elhatározó testületi döntés célja az volt, hogy az új osztály elsősorban mint szervezőerő vegyen részt a város gazdaságfejlesztésében; hatósági, s más eszközökkel csak indokolható esetben avatkozzék a folyamatokba. Mindazonáltal több területen — már bevált, hagyományosnak mondható munkamódszerekkel dolgoztunk.

— Így például? — Lazítottunk a boltok nyitva tartásának merev hatósági kötöttségein — jó részét lakossági-társadalmi fórumokkal, s az érintett vállalatok képviselőivel egyeztetve. Tejet, kenyeret újabban csak ott kell árusítani vasárnaponta, ahol erre valóban szükség van. Segítettük az új, gazdaságos, a lakosság igényeivel találkozó tevékenységek terjedését — ilyen például a valutásboltok nyitva tartása, a használt cikkek, olcsó áruk értékesítő hálózatának bővítése. Konkrét támogatásokkal serkentjük a szolgáltató hálózat fejlesztését — megemlíthető e téren a hú-

Mint ismeretes — annak idején irtunk is már róla —, a városi tanács a tavaly februárban három korábbi tanácsi osztály összevonásával létrehozta a kereskedelmi és termelési osztályt.

tőszerviz-telepítés, a látszerészi tevékenység bővítése, a Jókai-tömbnél elhelyezett pavilonosor... és még sok más is. Zöldszeg-gyümölcs-árusítás céljaira pedig új, ideiglenes elárúsítóhelyeket jelöltünk ki.

— Kedvezőtlen jelenségek mindemellett érzékelhetők.

— Az általános társadalmi elégedetlenség a kereslet csökkenésében (ruházati kereskedelem, vendéglátás, javítószolgáltatások); az idegenforgalmi és szolgáltatási ágazatok növekvő kihasználtságában (szállodák, autójavítók) mutatkozik meg. Mindez erősen gyengíti a gazdálkodószervezetek piaci helyzetét, a kedvezőtlen folyamatok tehát folygorsultak — ilyen például a peremkerületek élelmiszerboltjainak, ABC-áruházainak bezárása, a nyitva tar-

tási idő csökkentése. Az élelmiszer-kereskedelem alacsony jövedelmezőségéből fakadó, a nehéz fizikai munkával párosuló alacsony keresetek ma már néha az egész város kereskedelmi ellátását is veszélyeztetik.

— Tehát új módszereket is alkalmazni kellett. Mik ezek?

— A tanács vállalkozásait elősegíteni, a város vállalkozási piacát pedig élénkíteni igyekeztünk. Irányítottuk a Cserepes sori kft. létrehozását, az új piac kiépítését. Az újabb kereskedelmi, idegenforgalmi, szolgáltatási beruházásokban vállalkozási alapon veszünk részt. Közreműködünk a rendezvények szervezésében, összehangoljuk ezek bel- és külföldi kereskedelmi kapcsolatait. Részt veszünk több száz zártkertű földrésztlet eladásában; a lakóházak földszinti kereskedelmi-szolgáltatási helyiségeinek felújítását elősegítjük... E munkákon kívül persze hatósági, területpolitikai, s egyéb feladatokat is ellátunk; az osztály új típusú, szinte „menedzser”-jellegű tevékenysége azonban a dolog természetéből adódóan mindezeketől gazdasági téren figyelhetők meg.

F. Cs.